

4/2

Lhůty a počítání času

Lhůtou se tradičně označuje určitý **časový úsek**, který je vymezen svým **počátkem a koncem**. Lhůty se potom vymezují na určitý počet hodin, zpravidla však dnů, či týdnů. Někdy se nerozlišuje mezi pojmy „lhůta“ a „doba“. Lhůty mají význam **jak pro adresáty veřejné správy**, tak pro **správní orgány**. Dotčeným osobám je v řízení před správními orgány ukládána povinnost učinit určitý úkon ve stanovené lhůtě, přičemž s jejím nedodržením bývají spojené, mnohdy nepříznivé, právní následky. Obdobně i pro správní orgány a jejich činnost jsou lhůty významné, neboť vymezují časový úsek, ve kterém je správní orgán povinen něco učinit (kupř. vydat rozhodnutí), a to opět s negativními následky marného uplynutí těchto lhůt.

Lhůty obecně můžeme rozdělit do dvou kategorií podle toho, zda jde o lhůty **stanovené správním orgánem** (mají být přiměřené a lze je prodlou-

Lhůty

žit), nebo se jedná o **lhůty stanovené přímo správním řádem**. Není-li stanoveno jinak, lhůty stanovené zákonem prodloužit nelze.

Základem pro **počítání času a určení počátku a konce běhu lhůty** je **§ 40 správního řádu**. Jedná se o tradiční ustanovení, které nalezneme takřka ve všech procesních předpisech.¹ Zdůraznit je třeba tu skutečnost, že správní řád stanoví pouze základní interpretační pravidla pro počítání lhůt. Ta posléze platí pro všechny lhůty bez ohledu na to, zda je lhůta stanovena zákonem, nebo je určena správním orgánem jako přiměřená podle § 39 správního řádu.

Pokud je provedení určitého úkonu v řízení vázáno na lhůtu, platí následující **pravidla**:

- a) do běhu lhůty se **nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek** lhůty. To však neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin. V pochybnostech se za počátek lhůty považuje den následující po dni, o němž je jisto, že skutečnost rozhodující pro počátek běhu lhůty již nastala
- b) lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let **končí uplynutím toho dne**, který se svým označením shoduje se dnem, kdy **došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty**. Není-li v měsíci takový den, končí lhůta posledním dnem měsíce.
- c) Případne-li konec lhůty na **sobotu, neděli nebo svátek**,² je posledním dnem lhůty **nejbliž-**

¹ Srov. § 55 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, nebo § 60 a násl. zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů.

² Srov. zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, ve znění pozdějších předpisů.

ší příští pracovní den. To však neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin.

V pátek dne 25. 6. 2010 byl účastníkovi řízení doručen příkaz. Podle § 150 odst. 3 správního řádu ten, jemuž se příkazem ukládá povinnost, proti němu může podat odpor. Podat odpor je třeba ve lhůtě 8 dnů dne oznámení (doručení) příkazu. V daném případě je tedy podání odporu vázáno na lhůtu 8 dní. K oznámení příkazu došlo dne 25. 6. 2010 a tento den je třeba označit jako den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty. Do běhu lhůty se však nezapočítává. Proto se lhůta začne počítat až ode dne 26. 6. 2010. Stanovená osmidenní lhůta by tak měla skončit 3. 7. 2010. Protože tento den připadl na sobotu, uplatňuje se pravidlo, že posledním dnem lhůty je nejbližší pracovní den. V tomto případě 4. 7. 2010 připadá na neděli a na dny pondělí 5. 7. a úterý 6. 7. 2010 zase připadá státní svátek. Proto se konec lhůty posouvá až na středu 7. 7. 2010.

V právu se setkáváme s dalšími lhůtami. Těmi jsou jednak lhůty hmotněprávní a lhůty procesní.

Druhy lhůt

V případě lhůty **hmotněprávní** platí, že je zachována, pokud v jejím průběhu úkon dojde příslušnému adresátovi. Pro zachování lhůty **procesní** postačí, je-li úkon posledního dne lhůty předán k poštovní přepravě a nemusí být nutně doručen jeho adresátovi.

Lhůty hmotněprávní a procesní

Ve správním řádu se uplatňuje lhůta **procesní**. Podle **§ 40 odst. 1 písm. d)** správního řádu je lhůta zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu. Tomu je postaveno na roveň, pokud je alespoň v tento den podána k **poštovní pře-**

pravě³ poštovní zásilka obsahující podání adresované tomuto správnímu orgánu. Nemůže-li však účastník z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, potom je lhůta **zachována**, jestliže je posledního dne lhůty učiněno podání **u správního orgánu vyššího stupně**. Tento správní orgán je posléze povinen došlé podání **bezodkladně postoupit** věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Vážné důvody však musí v podání podatel výslovně uvést.

Základním pravidlem je, že v **pochybnostech** se lhůta **považuje za zachovanou**, dokud se neprokáže opak. Prokázat, že lhůta zachována nebyla je úkolem správního orgánu.

Lhůty objektivní a subjektivní

Další dvojicí jsou lhůty objektivní a subjektivní. V zásadě bývají pojímány jako párová dvojice. V **průběhu lhůty objektivní musí uplynout i lhůta subjektivní**, která je koncipována kratším časovým úsekem. **Objektivní** lhůta počíná běžet od okamžiku, kdy **došlo** (objektivně) k určité skutečnosti, která zakládá její běh (např. právní moc). Je pojímána jako nepřekročitelná. Jejím uplynutím právo na učinění určitého úkonu zaniká, resp. daný úkon již nelze provést.

³ Poštovní přepravu realizuje podle § 18 odst. 2 a 19 odst. 1 zákona č. 29/2000 Sb., zákona o poštovních službách, ve znění pozdějších předpisů, příslušný držitel poštovní licence. Je-li doručováno prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, je rozhodujícím údajem datum uvedené na poštovním razítku, které je datem přijetí zásilky k doručení. Datum doručení písemnosti je zjištělné z dodejky nebo doručenky, resp. razítka podatelny. Podpůrně mohou k určení data sloužit i vnitřní záznamy pošty, podací deník apod.

Podle § 96 odst. 1 správního řádu lze usnesení o zahájení přezkumného řízení vydat nejpozději do 1 roku od právní moci rozhodnutí ve věci.

Podle § 100 odst. 2 správního řádu může účastník podat žádost o obnovu řízení nejpozději do 3 let ode dne právní moci rozhodnutí.

Podle § 97 odst. 2 správního řádu rozhodnutí ve věci v přezkumném řízení v prvním stupni nelze vydat po uplynutí 15 měsíců ode dne právní moci rozhodnutí ve věci. Probíhá-li přezkumné řízení, správní orgán je usnesením zastaví.

Lhůta **subjektivní**, resp. její počátek je vázán na okamžik, kdy účastník, nebo správní orgán určitou **skutečnost zjistil** (prvek subjektivnosti). Od tohoto okamžiku počíná běžet subjektivní lhůta, která však bývá při porovnání se lhůtou objektivní výrazně kratší. Proto, aby mohl být učiněn určitý úkon se vyžaduje, aby se tomu tak stalo při současném běhu lhůty objektivní a subjektivní. **Nejpozději však lhůta končí uplynutím lhůty objektivní.**

Podle § 96 odst. 1 správního řádu usnesení o zahájení přezkumného řízení lze vydat nejdéle do 2 měsíců ode dne, kdy se příslušný správní orgán o důvodu zahájení přezkumného řízení dozvěděl.

Podle § 100 odst. 2 správního řádu účastník může podat žádost o obnovu řízení ... do 3 měsíců ode dne, kdy se o důvodu obnovy řízení dozvěděl.

Autor: JUDr. Lukáš Potěšil

